ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىندە حالقارالىق جولاۋشى ـ زات تاسمالى نىق قادامەمەن جاندانىدى

ـــــ شينجياڭدا شەكارا وتكەلدەرىنىڭ الدىڭعى شەبىنەن كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز ⑦

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلشىسى چىن چياڭژۋي

4 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى ئۇرىمجى دىويۇ حالقارالىق اۋەجايى شىعىس زات تاسمالى اۋماعىندا ئىبىر جۇك اۋتوكولىگى قويمانىڭ الدىندا حالقارالىق پوچتا زاتتارىن تيەپ ـ ئتۇسىرىپ جاتتى. "بۇل قويما حالقارالىق پوچتا جولدامالارى قويماسى، ونىڭ جانىندا جاڭادان سالىنعان 1 ـ دارەجەلى حالقارالىق كەدەندىك باقلاۋ ـ باسقارۋ اۋماعى وسى جىل ىشىندە ىسكە قوسىلدى"، ـ دەدى ئۇرىمجى دىويۇ اۋەجايى كەدەنى باقلاۋ ـ باسقارۋ ئبولىمىنىڭ 2 ـ دارەجەلى ۇيىمداستىرۋشىسى احات سامەت.

ئتلشى احاتقا ەرىپ جاڭادان سالىنعان 15 مىڭ شارشى مەترلىك شىعىس زات تاسمالى اۋماعى 1 ـ دارەجەلى حالقارالىق كەدەندىك باقلاۋ ـ باسقارۋ اۋماعىنا كەلىپ، زات شعارۋ اۋزىندا تۇرىپ اۋەجايدىڭ ۇشاق الاڭقىسىن كوردى، باقلاۋ ـ باسقارۋ اۋماعىندا كەدەننىڭ تەكسەرۋ كەڭسەسى سالىنىپ ئبتىپ، بولمەشە اۋماق بەلگىسى دە يقۇات رايونىنا ساي جاپسىرىلىپتى، سۇىق ساقتاۋ قويماسى، تۇراقتى تەمپەراتۇرالى قويما سياقتى يقۇاتىنتق ۇيلەر سايكەستى ورنالاستىرىلىپتى.

"وسى جاڭا زات قويماسىنىڭ سيمدىلىعى بۇرىنعى كونە زات قويماسىنان ۇلكەن، ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىنىڭ بولاشاقتاعى حالقارالىق زات تاسمالى قاجەتتى قاناعاتتاندىرا الادى"، ـ دەدى احات.

ئۇرىمجى دىويۇ حالقارالىق اۋەجايى حالقارالىق اۋياتسيالىق زات تاسمالى كەشەندى تۇراپتىق ۇلگىدەگى باتىس بولىك قاپيا اۋەجايى. مۇنىڭ ىشىندە اۋەجايداعى شىعىس زات تاسمالى اۋماعىنىڭ جالپى جەر اۋدانى 65 مىڭ شارشى مەترگە جەتەدى، العاشقى جوبا بوينشا جىلىنا 50 ـــ 100 مىڭ تونىنا حالقارالىق زات پوچتاسىن ئبىر جاقتى ەتەدى، قويما اۋماعىنىڭ اۋەلىك جاعىنا جۇك ۇشاعىنا ارنالعان 10 ۇشاق توقتاتۋ ورنى ورنالاستىرىلعان، يقۇاتى، باستىسى، ادەتتەگى زاتتار، قىمبات، ماڭىزدى زاتتار، سۇىق تىزبەكتى زاتتار سياقتىلارعا زات ساقتاۋ، قابىلداۋ ـ تاسۋ، تيەۋ ـ ئتۇسىرۋ سىندى جەر بەتى تاسمالى قىزمەت وتەۋىن ازىرلەيدى.

شينجياڭ تيان ـ ي حالقارالىق زات اينالىمى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى ئۇرىمجى دىويۇ حالقارالىق اۋەجايى شىعىس زات تاسمالى اۋماعى مەن باتىس زات تاسمالى اۋماعىنداعى باسقارۋ، جۇمىس جۇرگىزۋ كاسپورنى رەتىندە، اۋەجاي زات تاسمالى يقۇاتى ورنالاسىمىن جالپى بەتتىك ساپالىلاندىرىپ، زات تاسمالىنىڭ زەردەلەنگەن قۇرىلعى جابدىقتارىن كەمەلدەندىرىپ جانە دارەجەسىن ئوسىرىپ، ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلى باقلاۋ ـ باسقارۋ ورنى تولىمدىلىعىن جەدەل كەمەلدەندىرمەكشى.

شينجياڭ تيان ـ ي حالقارالىق زات اينالىمى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى شى جۇن مىنالاردى ئبىلدىردى: حالقارالىق اۋياتسيالىق زات تاسمالى جيناۋ ـ تاراتۋ يقۇاتىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ەل ئشى ـ سىرتىندا شەكارا اتتاعان ەلەكترونداى ساۋدا، يمپورت ـ ەكسپورت ساۋداسى كاسپورندارى ئۇشىن اناعۇرلىم وسىزاماندانعان، زەردەلىلەنگەن اۋياتسيالىق زات اينالىمى كەشەندى قىزمەت وتەۋ تۇعىرىن ورناتادى.

بيىل ئبىرىنشى ماۋسىمدا ئۇرىمجى دىويۇ اۋەجايى كەدەنى جولاۋشىلار ۇشاعىنا تيەلگەن 213 تونىنا اۋىرلىقتاعى جالپى 10 مىڭ 300 دانا زاتتى باقلاپ ـ تەكسەردى.

"بيىل وڭتۇستىك اۋياتسياسىنىڭ حالقارالىق زات تاسمالى مولشەرىندە نىق قادامەمەن جاندانۋ جانە ارتۋ جاعدايى جارىققا شىقتى"، ـ دەدى وڭتۇستىك اۋياتسياسى زات اينالىمى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى شينجياڭ بولمەشە سەرىكتەستىگى ساتۋ، باسقارۋ كەڭسەسىنىڭ قىزمەتكەرى لي حاۋ. 4 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇننەن دەيىن وڭتۇستىك اۋياتسياسىنىڭ ورتا ازياداعى 5 ەل باعىتىندا جونەلتكەن زاتتارىندا ەلەكترونداى ونىمدەر، اۋتوكولىك بولشەكتەرى، شام سياقتىلار كوبىرەك بولدى.

قۇانشتى حابارلار تولاسسىز جەتپ جاتتى، 4 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى ئۇرىمجى ـ اشحاباد حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى اۋياتسيا جەلىسى رەسمي قالپىنا كەلدى، بۇل ئۇرىمجى مەن ورتا ازياداعى 5 ەلدىڭ حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى اۋياتسيا جەلىسىنىڭ جالپى بەتتىك قالپىنا كەلگەندىگىن بىلدىرەدى.

بيىل جىل باسىنان بەرى ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلى حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى اۋياتسيا جەلىسىنىڭ قالپىنا كەلۋ ايىق السى ۇزدىكسىز تەزدەدى. ئۇرىمجى دىويۇ اۋەجايى كەدەننىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، قازىرگە دەيىن ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلى حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى ۇشاعى 300 كەزەكتەن اسقان، شەكارادان شىعىپ ـ كىرگەندەر 30 مىڭ ادامنان (رەت) اسقان. ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىنىڭ حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى، زات تاسمالى يقۇاتى اناعۇرلىم قالپىنا كەلگەن.

جۇڭگو وڭتۇستىك اۋياتسياسى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى شينجياڭ بولمەشە سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى دىڭ ىنىڭ مىنالاردى ئبىلدىردى: شينجياڭداعى ەڭ ۇلكەن نەگىزگى بازالىق اۋياتسيا سەرىكتەستىگى رەتىندە، وڭتۇستىك اۋياتسياسى ئۇرىمجى حالقارالىق اۋياتسيا تورابىن تۇلعالاۋدى ستراتەگيالىق ئتۇيىن ەتىپ، ئۇرىمجىنى بەيجيڭ، گۋاڭجوۋ سىندى ەكى نەگىزگى توراپتان قالسا 3 ـ ۇلكەن باتىس بولىك قاپيا تورابى ەتىپ قۇرىپ شقتى. قازىرگى تاڭدا اۋەجايدى جاڭالاپ، كەڭەيتىپ ساۋلە بوينشا وڭتۇستىك اۋياتسياسى بازاسىنىڭ 1 ـ مەرزىمدىك نسان قۇرىلىسى بار كۇشىن سالا ىلگەرىلەتىلىپ، ورتا، باتىس ازيا وڭىرىندەگى كولەمى ەڭ ۇلكەن ۇشاق رەمونتتاۋ ورتالعىن جەدەل قۇرىپ، باتىس بولىك قاقپاسى حالقارا، ەل ئشى زات اينالىمى تورابىن تۇلعالاپ، جبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىن ۇلاستىرۋعا، تۇتاستىرۋعا قىزمەت كورسەتۋدە.

ئۇرىمجى دىويۇ اۋەجايى كەدەننىڭ كەدەن باستىعى حۇ جيڭ مىنالاردى ئبىلدىردى: بيىل جىل باسىنان بەرى ئۇرىمجى اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىنىڭ حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى، زات تاسمالى نىق قادامەمەن جاندانىدى. شينجياڭداعى ەڭ ۇلكەن اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىنە ويداعىداي قىزمەت وتەۋ ئۇشىن، كەدەن كەزەكشى ۇشاق جاعدايىن ئجىتى قاداعالاپ، كەدەننەن ئوتۋ ونىمدىلىگى مەن باقلاۋ ـ باسقارۋ قۇاتىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، اۋياتسيالىق شەكارا وتكەلىنىڭ حالقارالىق جولاۋشى تاسمالى، زات تاسمالى سىندى قوس توراپتىق يقۇاتىن تولىق جارىققا شعارادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇل جونىندە شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى مۇناي الۋ 2 ـ زاۋودىندا 30 نەشە جىل جۇمىس ىستەگەن دۇان جيىننىڭ تەرەڭ اسەرى بار: "جۇمىس مولشەرىمىز بارعان سايىن ازايدى، ئبراق ئوندىرىس ونىمدىلىگى ۇزدىكسىز جوعارىلادى".

باستابىندا اۋزىنىڭ قىسمى، ئونىم مولشەرى سياقتى ساندى مالىمەتتەردى ادام كۇشىمەن الۋدان مۇناي الابىندا جاپىاي اۋتوماتتاندىرا، سيفرلاندىرا جاڭالاۋ جۇرگىزىپ، ئاربىر مۇناي ـ سۋ ۇڭعىماسىنىڭ ساندى مالىمەتتەرىن اۋتوماتتى الۋعا دەيىن؛ ئبىر ادام ئبىر ولشەۋ پۇنكتى مەن 10 نەشە مۇناي ـ سۋ ۇڭعىماسىن باسقارۋدان ئبىر ادام 4 ولشەۋ پۇنكتى مەن 40 نەشە مۇناي ـ سۋ ۇڭعىماسىن مەگىگەرۋگە دەيىن؛ ئاربىر مۇناي ـ سۋ ۇڭعىماسىن بەلگىلەنگەن ۇاقىت بوينشا ارالاپ تەكسەرۋ، دەن وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعىنىڭ بۇيرىعى بوينشا قاجەتكە قاراي ارالاپ تەكسەرۋگە دەيىن، سيفرلاندىرۋ قۇرىلىسى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ جاسىل، حاۋىپسىز، جوعارى ئونىمدى ئوندىرىستى جۇزەگە اسىرۋىنا مۇمكىندىك بەردى.

جۇڭگو مۇنايى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ سيفرلانعان، زەردەلىلەنگەن ئوندىرىسى مەن باسقارۋىنىڭ ورتالىق ۇلكەن مىي بولىپ تابىلادى.

سول كۇنى وسى سەرىكتەستىكتىڭ ۇزىندىعى 24 مەتر كەلەتىن ەلەكترونداى ەكرانىندا قىزمەتكەرلەر مۇناي ـ تابيعي گازدى بارلاۋ، اشۋ ـ ئوندىرۋ، مۇناي ـ تابيعي گازدى ساقتاۋ، تاسۋ، ساتۋ سياقتى بۇىندارعا سىڭىرىلگەن 10 جۇيەنى كورسەتتى، ئار جۇيەنىڭ استارىندا ئرى ساندى مالىمەت، زات ىنىتەرنەتى، جاساندى زەردە سياقتى تەحنيكالاردىڭ قولدانىلمى بار. جەر بەتى سيفرلارى زاۋود جۇيەسىنە قوسارلانىپ، مۇناي ـ تابيعي گازدى ئبىر جاقتى ەتۋ پۇنكتى كومپيۇتەردىڭ ىشىنە كوشىرىلىپ، ۋيرتۋالدى ارالاپ تەكسەرۋ جۇزەگە اسىرىلعان.

قازىر شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ 20 نەشە ئبىر جاقتى ەتۋ پۇنكتىندە سيفرلى قوسارلانعان زاۋود قۇرىلدى، وسى جۇيە ۇزدىكسىز جالپىلاستىرىلۋدا.

ئىس جۇزىندە، شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى مۇناي ـ تابيعي گاز بارلاۋ، مۇناي قورىن باعالاۋ، ئوندىرىس قۇاتى قۇرىلىسى، ينجەنەريالىق تەحنيكا، مۇناي ـ تابيعي گاز ئوندىرۋ، مۇناي ـ تابيعي گازدى تاسمالداۋ جانە ساتۋ، شارۋاشىلىق جۇرگىزۋدى باسقارۋ، حاۋىپسىزدىك جانە قورشاعان ورتانى قورعاۋ سياقتى 8 سالانى شارپىعان ئتۇرلى جۇيەدەن 90 نەشەسىن قۇردى.

"شينجياڭ مۇناي الابى ۇزدىكسىز جاپىاي اڭعارۋ، ناقتى ۇاقىتتا تالداۋ جاساۋ، عىلمي شەشىم جاساۋ، ئدال ئبىر جاقتى ەتۋ مۇمكىندىگىنە يە بولۋ بەتالىسىنا قاراي دامۇدا"، ـ دەدى ۇاڭ ليجۇن.

ەگەر جۇڭگو مۇنايى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ سيفرلاندىرۋ، زەردەلىلەندىرۋ قۇرىلىسىنىڭ شوعىرلانۋى دەسەك، وندا قازىرگى اۋتوماتتانۋ دەڭگەيى نەداۋىر جوعارى بولعان مۇناي الۋ 2 ـ زاۋودىنىڭ وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعى مەن ونىڭ 8 جۇمىس اۋماعى شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگىنىڭ زەردەلىلەندىرۋ قۇرىلىسىنىڭ سناق اتىزى سانالادى.

2017 ـ جىلى مۇناي الۋ 2 ـ زاۋودىنىڭ ورتالىق مەڭگەرۋ بولمەسى قولدانىسقا بەرىلىپ، بۇكىل زاۋودتىڭ ئوندىرىسىن ورنالاستىرۋ، ساقتاندىرىپ حابارلاۋ، قاشىقتان ولشەۋ سياقتى قىزمەتتەرگە جاۋاپتى بولدى، قازىرگە دەيىن وسى ارا باسقارۋعا جاۋاپتى بولعان 8 جۇمىس اۋماعىنداعى 4000نان استام مۇناي ـ سۋ ۇڭعىماسىندا اۋتوماتتى باقلاۋ ـ سىزدىگىن باقلاۋ ـ باسقارۋ جۇيەسىنىڭ دارەجەسى جاپىاي ئوسىرىلدى.

"بۇل جۇيەمەن جۇمىس ىستەۋ اناعۇرلىم قولايلى، يقۇاتى اناعۇرلىم قۇاتتى، تەلەكامەرانى گورىزونتال جانە ۋەرتيكال باعىتتا جىلجىتۋعا بولادى، اپپارات كوزىن جاقىنداتىپ ئمان ـ جايىن تەكسەرىپ كورۋگە بولادى"، ـ دەدى اعا ينجەنەر جاڭ ميڭۋ.

قازىر شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى جەكە كىناراتتى دەر كەزىندە بايقاپ، قاشىقتان مەڭگەرىپ جۇمىس جۇرگىزە الادى، قىزمەتكەرلەر اۋتوماتتى تۇجىرىم بوينشا سول جەرگە بارىپ جۇمىس ىستەيدى. جۇيە ساندى مالىمەتتەرىن جيناقتاۋ جانە تالداۋ قابىلەتى اناعۇرلىم كۇشتى بولسا، حاۋىپ ـ قاتەر دەن الدىن الا ساقتاندىرا الادى.

قۇانارلىعى، شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى ئبىر تۇلعالانعان وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعىن تۇلعالاۋدا، مەجەمەن 6 ـ ايدا جەلىگە شىعادى، سول كەزدە باسىم كوپ ساندى جۇيەنىڭ ساندى مالىمەتتەرى ئبىر جەرگە جيناقتالادى، مول ئارى الۋان ئتۇرلى ساندى مالىمەتتەر زەردەلى ۇلكەن مەدى اناعۇرلىم قۇاتتى ەتەدى.

ولشەۋ، ساقتاندىرۋ جانە قاشقتان مەڭگەرۋ جۇزەگە استى.

بۇل ارا مۇناي الابى ئوندىرىسىنىڭ "كوزى" سىپەتتى، مۇناي الابىنداعى ئوندىرىستىڭ وزگەردىسىنە قاي ـ قاشان دا نازار اۋدارىپ تۇرادى.

"مۇناي الابىنداعى ئوندىرىستىڭ الدىڭعى شەبىندە قالىپسىزدىق بايقالسا، مالىمدەۋ سيگنالى بىزگە توتە جەتەدى، دەر كەزىندە تالداۋ جاساپ، تۇجىرىمداپ، الدىڭعى شەپتەگى قىزمەتكەرلەردىڭ ماسەلەنى ئبىر جاقتى ەتۋىنە جەتەكشىلىك ەتىپ، مۇناي الابىنىڭ ورنىقتى اينالىمدى قالپىنا كەلتىرۋىنە مۇمكىندىك جاسايمىز"، ـ دەدى مۇناي الۋ 2 ـ زاۋودى وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى ۋاڭ ۋيجىن تانىستىرىپ.

5 ـ ايدا وسى ورتالقتىڭ ئوندىرىس حاۋپىنە باقلاۋ ـ باسقارۋ جۇيەسىنىڭ دارەجەسى جاپىاي ئوسىرىلدى.

"بۇل جۇيەمەن جۇمىس ىستەۋ اناعۇرلىم قولايلى، يقۇاتى اناعۇرلىم قۇاتتى، تەلەكامەرانى گورىزونتال جانە ۋەرتيكال باعىتتا جىلجىتۋعا بولادى، اپپارات كوزىن جاقىنداتىپ ئمان ـ جايىن تەكسەرىپ كورۋگە بولادى"، ـ دەدى اعا ينجەنەر جاڭ ميڭۋ.

قازىر شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى جەكە كىناراتتى دەر كەزىندە بايقاپ، قاشىقتان مەڭگەرىپ جۇمىس جۇرگىزە الادى، قىزمەتكەرلەر اۋتوماتتى تۇجىرىم بوينشا سول جەرگە بارىپ جۇمىس ىستەيدى. جۇيە ساندى مالىمەتتەرىن جيناقتاۋ جانە تالداۋ قابىلەتى اناعۇرلىم كۇشتى بولسا، حاۋىپ ـ قاتەر دەن الدىن الا ساقتاندىرا الادى.

قۇانارلىعى، شينجياڭ مۇناي الابى سەرىكتەستىگى ئبىر تۇلعالانعان وندىرىسكە قولباسشىلىق ەتۋ ورتالعىن تۇلعالاۋدا، مەجەمەن 6 ـ ايدا جەلىگە شىعادى، سول كەزدە باسىم كوپ ساندى جۇيەنىڭ ساندى مالىمەتتەرى ئبىر جەرگە جيناقتالادى، مول ئارى الۋان ئتۇرلى ساندى مالىمەتتەر زەردەلى ۇلكەن مەدى اناعۇرلىم قۇاتتى ەتەدى.

بجداعاتپەن جوندەپ، زەر سالا تەكسەرىپ، ۇستا رۋحىن شىڭدادى

ـــ مەملەكەتتىك جۇمىسشىلار اۋانگاردى مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ لوپنۇر كاليلى تۇز شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى ەنەرگيا ستانسياسى ئوندىرىس تەحنيكاسى كەڭسەسى جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى جونىندە

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلشىسى شى شين

جۇىقتا جۇڭحۋا مەملەكەتتىك باس جۇمىسشى ۇيىمنان قۇانىشتى حابار كەلدى، مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ لوپنۇر كاليلى تۇز شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى ەنەرگيا ستانسياسى ئوندىرىس تەحنيكاسى كەڭسەسى جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ بانىنە (تومەندە قىسقارتىلىپ "جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى" دەلىنەدى) "مەملەكەتتىك جۇمىسشىلار اۋانگاردى" اتاعى بەرىلىپتى.

"وسى مەملەكەت دارەجەلى داڭقتى اتاقتا قول جەتكىزگەنىمىز ئبىز ئۇشىن ۇلكەن مەرەي ئارى قاتتى اسەرلەندىك"! جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئباننىڭ ئبانجاڭى ۇي شينحۋا بىلاي دەدى: بۇدان بىلايعى قىزمەتتە "مەملەكەتتىك جۇمىسشىلار اۋانگاردى" دەگەندى تىك باستاما ەتپ، ئىس جۇزىندىك ارەكەتىمىز ارقىلى جاڭا داۋىردەگى ەڭبەك رۋحىن، ۇستا رۋحىن ايگىلەيمىز.

جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى 2008 ـ جىلى 6 ـ ايدا قۇرىلعان، قازىر 13 قىزمەتكەر بار، ولاردىڭ ورتاشا جاس شاماسى 37 جاس، نەگىزىنەن، مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ لوپنۇر كاليلى تۇز شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى ەنەرگيا ستانسياسىنىڭ جىلۋدى مەڭگەرۋ سياقتى ماڭىزدى جابدىقتارىن تەكسەرىپ جوندەۋگە، قورعاۋعا جانە تەحنولوگيالىق جاڭالىق اشۋعا، جاڭالاۋعا جاۋاپتى بولادى.

وسى ئبان ـ زۇدىك جەتەكشىسى بولعان ۇي شينحۋا بىلاي دەپ ئتۇسىندىردى: ەگەر ەنەرگيا ستانسياسىنىڭ ئتۇرلى جابدىقتارىن ادامنىڭ ئتۇرلى دەنە مۇشەلەرى دەسەك، ئبزدىڭ جۇمىسىمىز وعان دياگنوز قويىپ، تامىر ۇستايتىن شيپاگەرلىك بولماق، ئار كۇنى كومەسكى كىناراتتارىدى تەكسەرىپ، دەر كەزىندە شۇعىل جوندەپ، ەنەرگيا ستانسياسىنىڭ قالپتى جۇمىس جۇرگىزۋىن قامتاماسىز ەتەمىز.

"ئبزدىڭ ەڭ ۇلكەن ەرەكشەلىگىمىز پارتيا قۇرىلىسىن وندىرىسپەن توعىستىرىپ، ئبان ـ زۇ ماركاسىن ساپالى، قۇاتتى ەتىپ قالىپتاستىرۋ بولدى". ۇي شينحۋا بىلاي دەدى: سوڭعى جىلدارى جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتى مەن ئوندىرىس ـ شارۋاشىلىق جۇرگىزۋدى تەرەڭدەي توعىستىرۋعا تاباندى بولىپ، "پارتيا قۇرىلىسى ارقىلى دارىندى باۋلۋعا دەم بەرۋ" قيمىلىن ىسكەرىلەي وردىستەپ، "اۋانگاردتاردىڭ 1:1 بوينشا كومەكتەسۋ ـ جەتەكتەۋى" شاراسىن قولدانىپ، يدەيالىق جاقتان جەتەكتەپ كەلەلى جاڭدايعا ئمان بەرۋ، ستيل جاعىنان جەتەكتەپ ناقتى ئىس تىندىرۋ، شەبەرلىك جاعىنان جەتەكتەپ بىرگە تولىسۋ، ناتيجە جاعىنان جەتەكتەپ دامۇدى كوزدەۋ دەگەندى كومەكتەسۋ ـ جەتەكتەۋدىڭ كۇش سالۋ ئتۇينى ەتپ، كومەكتەسىپ، جەتەكتەيتىن قىزمەتكەرلەردىڭ كاسىپتىك شەبەرلىگىن جوعارىلاتۋىنا دەم بەردى. سونىمەن بىرگە قىزمەتكەرلەرگە كوڭىل ئبولۋ، قامقورلىق جاساۋ قىزمەتىنە باسا ئمان بەرىپ، قىينىشسىز بار قىزمەتكەرلەردىڭ وتباسىنا بەلسەنە قولداۋ كورسەتپ، كومەكتەسپ ـ سۇيەمەلدەپ، پارتيا قۇرىلىسىن ئبىر تۇتاس باسشىلىققا الاتىن، جۇمىس ورنىن تياناق ەتەتىن، وندىرىسكە قىزمەت كورسەتەتىن ئبان ـ زۇ ماركالى باسقارۋ ۇلگىسىن بىرتىندەپ قالىپتاستىردى.

جاڭالىق اشۋ ـــ كاسىپورىننىڭ دامۇىننىڭ، زورايۋىننىڭ سارقىلماس قوزعاۋشى كۇشى جانە ماڭىزدى اسىلى. جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى باستان ـ اياق "ناقتى ىستەپ، جاڭالىق اشۋ، ساپا ارقىلى جەڭىسكە جەتۋ، وندىرىسكە قىزمەت كورسەتۋ" سىندى باس ماقساتتى امالياتتا ايگىلەپ، ۇستا رۋحىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، مول جاساماپازدىق جەتىستىگىنە قول جەتكىزدى.

ەنەرگيا ستانسياسىنىڭ تومەن قىسمدى قوسالقى گەنەراتورىنىڭ ايىرعىسى جابىلىپ قالىپ، جۇمىس توقتاتۋدى كۇردەلى، قيىن ماسەلە بولاتىن. وسى ماسەلەنى شەشۋ ئۇشىن، جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبان ـ زۇدى جىلۋدى مەڭگەرۋ، ەلەكتر ماماندىعى بىرلەستىرىلگەن شايقاس جاساۋ، قامال الۋ ۇجمىن قۇرىپ، جەكە تورلى اگراگاتتار گرۋپپاسىنىڭ جۇمىس جۇرگىزۋىنە ۇيلەستىن "تەربەلمەلى توككە قارسى" تەحنيكالىق شارا جوباسىن العا قويدى، وسى جەتىستىك "شينجياڭ كاسپورندارىنىڭ باسقارىلۋىن وسىزاماندىرۋ بوينشا جاڭالىق اشۋ جەتىستىكتەردىڭ 2 ـ دارەجەلى سيلبعىن" الدى.

مۇنان تىس، جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى ورىستەتكەن "كومىر تالقاندىعىشتىڭ شعار اۋزىنداعى جەلمەن قوزعالتىن قىسمدى بوگەتتىك بىتەلۋ سالىستىرماسىن تومەندەتۋ"، "بۇ ترۋبيناسى ETS ، TSI جۇمىس جۇرگىزۋ پارامەترلەرىنىڭ قاتەلىك مولشەرىن جويۋ" اتتى QC (ساپا باسقارۋ) عىلمي تاپسىرماسى ئۇرتىس 2 رەت مەملەكەتتىك مۇناي جانە حيميا ونەركاسىبى كاسىپتىك قوعامى ساپا باسقارۋ گرۋپپاسى قيمىل جەتىستىگىنىڭ 3 ـ دارەجەسىن داڭقپەن الدى، "جوعارى كەرنەۋلى گەنەراتورعا ارنالعان اۋياتسيالىق سۇققى"، "سەرىپپە تۇتىكشەنىڭ ورىن شەكتەۋ ايىرىپ ـ قوسقىشى" سياقتى زەرتتەپ شعارعان تەحنيكالىق نسانداري تۇگەلدەي قولدانىلمالى پاتەنت كۇالىگىنە يە بولدى ئارى ئوندىرىس امالياتىندا ئساتتى قولدانىلدى.

ەنەرگيا ستانسياسىنىڭ باستىعى تاڭ گاۋ بىلاي دەپ تانىستىردى: جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى "ساپانى جوعارىلاتپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۋ، كونەنى جوندەپ، جاراقسىزدى كادەگە جاراتۋ" جانە "جاڭالىق اشۋدى ۇدايىلاندىرۋ" دەگەندى ئبان ـ زۇدى باسقارۋدىڭ ئتۇيىندى قىزمەتى ەتپ، ۇنەمشىلدىكپەن تۇرمىس كەشىرۋ يدەياسىن بەرىك ورناتىپ، جوندەۋدىڭ ورنىنا كۇتپ پايدالانۋعا، اۋىستىرۋدىڭ ورنىنا جوندەپ پايدالانۋعا تاباندى بولىپ، مەجە ەسەپ نىساناسى مەن وزىندىك قۇندى باسقارۋ ـ تىزگىندەۋ تالابىن قاتاڭ تياناقتاندىردى، سوڭعى جىلدارى 50 نەشە ئتۇرلى ۇيلەسىمدى ۇسىنىستى ورتاعا قويدى ئارى اتقاردى، سەرىكتەستىكتىڭ 10 نەشە ئتۇرلى جىلدىق جاسامپازدىق سىلبعى مەن تاڭداۋلى ۇسىنىس سىلبعىنا قول جەتكىزىپ، سەرىكتەستىك ئۇشىن 3 ميللىون يۇاننان استام قاراجات ۇنەمدەدى.

سوڭعى جىلدارى جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانى ىلگەرىندى ـ كەيىندى ورتالىق كاسىپورندارى وداق قىزمەتى كومىتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ، مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ لوپنۇر كاليلى تۇز شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ "جاس ورىكەنيەتتىلەر" اتاعى سياقتى داڭقتارعا يە بولىپ، جيىنى 4 ئتۇرلى مەملەكەتتىك پاتەنتكە قول جەتكىزدى. جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانىنىڭ نزگى ىستەرى "تەكسەرۋ ـ جوندەۋ الاڭىندىعى كەرەمەت ساڭلاقتار" اتىندىعى ورتالىق كاسىپورندارىنىڭ 3 ـ كەزەكتى تاڭداۋلى حيكايالارى بوينشا 3 ـ دارەجەلى سيلبققا يە بولدى. "مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبىندىعى كەرەمەت قىزمەتكەرلەر، جۇلدىز ئبان ـ زۇ باستىعى قالاي شىنقتى"، "كۇرەس جولىندىعى سالىمدى جاندار ـــ مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبىنىڭ 2019 ـ جىلعى كەلبەتى" سياقتى تاڭداۋلى نزگى ىستەر مەملەكەتتىك ورىكەندەتۋگە قارجى قوسۋ توبىندا كەڭىنەن تارالدى.

توپتىڭ داڭقى ئاربىر مۇشەنىڭ قاجماي ـ تالماي قۇلشىنۋى مەن بولەكشە بوداۋ بەرۋىنەن ايرىلا المايدى. "تيەسىلى قىزمەتىمىزدى جاقسى ىستەپ، ناقتى ناتيجە شعارامىز، بۇل ئبىز ئۇشىن ەڭ زور ئمان ـ ماعنا بولىپ تابىلادى"، ـ دەدى جىلۋدى مەڭگەرۋ بوينشا تەكسەرۋ ـ جوندەۋ ئبانىنىڭ مۇشەسى جاڭ گاڭ.